

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 0 5 1 A 3 0 1 1 1

SPOMLADANSKI ROK

SLOVENŠČINA KOT DRUGI JEZIK

Izpitna pola 1

Razčlemba neumetnostnega besedila

Torek, 14. junij 2005 / 60 minut

Dovoljeno dodatno gradivo in pripomočki: kandidat prinese s seboj nalivno pero ali kemični svinčnik. Izpitni poli so priloženi priloga z neumetnostnim besedilom in dva ocenjevalna obrazca.

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila. Ne obračajte strani in ne začenjajte reševati nalog, dokler Vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro na označeno mesto zgoraj na tej strani in na ocenjevalna obrazca.

V tej izpitni poli je 23 nalog. Rešitve vpisujte z navadno rabo velikih in malih pisanih ali tiskanih črk v prostor, ki je za to predviden, z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Pri nalogah izbirnega tipa za odgovor obkrožite samo po eno črko, če v navodilu za reševanje naloge ni določeno drugače.

Pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom. Naloge, pisane z navadnim svinčnikom, se točkujejo z nič (0) točkami. Pišite razločno. Nečitljive rešitve ter nejasni popravki se točkujejo z nič (0) točkami. Če se zmotite, napačno rešitev prečrtajte in napišite novo. Rešitve, vpisane s samimi velikimi črkami (verzalkami), se točkujejo z nič (0) točkami.

Pazite na slovnično in pravopisno pravilnost odgovorov.

Število točk, ki jih lahko dobite za posamezne naloge, je navedeno v izpitni poli.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti.

Želimo Vam veliko uspeha.

Ta pola ima 8 strani, od tega 1 prazno.

Pozorno preberite izhodiščno besedilo in rešite naloge.

1. Zapišite, kje in kdaj je bilo besedilo objavljeno.

Kje? _____

Kdaj? _____

(1)

2. Ali je avtor besedila poimenovan? Obkrožite pravilni odgovor.

DA NE

(1)

3. Kako je nadnaslov povezan z izhodiščnim besedilom?

- a) V njem je predstavljena okoliščina, ki je vplivala na nastanek besedila.
- b) V njem je poimenovana tema besedila.
- c) V njem je omenjena onesnaženost voda.
- č) V njem je poudarjen pomen slovenskih voda.

(1)

4. Poimenujte prvino nebesednega jezika, katere avtor je Matjaž Ledinek.

(1)

5. V vsaki vrstici podčrtajte po eno ustrezno rešitev.

Naslovniki besedila so *bralci revije/strokovnjaki za vode/živinorejci*.

Besedilo je *ocena/novica/poljudnoznanstveni članek*.

Tema besedila je *obnovljeni vodnjak/kraško vodovje/življenje Kraševcev*.

Besedilo je *praktičnosporazumevalno/uradno/publicistično*.

(4)

6. Ali naslednje trditve ustrezajo vsebini izhodiščnega besedila? Obkrožite DA ali NE.

Vodnjaki so dobili ime po vasi Lokvica. DA NE

Iz kala so ljudje napeljali vodo v vasi. DA NE

Obnovljena lokva je globoka štiri metre. DA NE

Dno vodnjaka so prekrili z glino. DA NE

Proti dnu vodnjaka peljejo kamnite stopnice. DA NE

(5)

7. Avtor se proti koncu besedila odmakne od naslovne teme. Zapišite začetek povedi (prve tri besede), s katero to stori.

(1)

8. Ena izmed znamenitosti vasi Lokvica je vodnjak. Zapišite še dve.

(2)

9. Kateri način razvijanja teme/slogovni postopek prevladuje v besedilu?

- a) Opisovanje.
- b) Utemeljevanje.
- c) Obveščanje.
- č) Razlaganje.

(1)

10. Obkrožite DA, če je trditev pravilna, ali NE, če je napačna.

Besedilo je dvogovorno.	DA	NE
Besedilo je objektivno.	DA	NE
Besedilo je zasebno.	DA	NE

(3)

11. Katerega leta so obnovili lokvo, o kateri govori besedilo?

A Obkrožite pravilno letnico.

2003 2004 2002

B Izbrano letnico zapišite z besedami.

(2)

12. Iz prve povedi besedila izpišite vse tri izraze, ki so v sopomenskem razmerju.

(3)

13. Iz drugega odstavka izhodiščnega besedila izpišite pogovorni izraz, s katerim je poimenovan vodnjak.

(1)

14. Določite zgradbo povedi, tako da na črtico pred vsako povedjo zapišete ustrezno oznako.

- A – enostavčna poved
 B – podredno zložena poved
 C – priredno zložena poved

___ Vas ob cesti, ki vodi iz Nove Gorice mimo Mirna v Komen na Krasu, premore še tri zanimive kraške kapelice.

___ Okoli vodnjaka je v primerni oddaljenosti zgrajen tudi meter visok kamnit zaščitni zid.

___ Tovrsten način izvedbe vodnjaka je zelo redek in njegova ohranitev je zato še toliko bolj dragocena.

(3)

15. Glagol v spodnji povedi postavite v sedanjik in poved še enkrat zapišite. (Ne spreminjajte ničesar drugega.)

Kot polnilo so uporabili glino. _____

(2)

16. Izpolnite manjkajoče stopnje pridevnikov.

	globlji	
okrogel		

(2)

17. Dopolnite povedi, tako da iz samostalnikov v oklepajih tvorite pridevnike.

V vasi si lahko ogledamo znameniti (Borojević) _____ stol.

Na avtomobilu sem prepoznal (Nova Gorica) _____ grb.

Naša gledališka skupina je nastopala na (Komen) _____ šoli.

(3)

18. Med naštetimi izrazi podčrtajte vse tri tvorjenke.

oddaljenost, ime, dvesto, vaščan, cesta, general, proti, Kras

(3)

19. Tvorjenka *avstroogrski* je v izhodiščnem besedilu napačno zapisana. Pravilno jo napišite na črto.

(1)

20. V vsaki povedi je napačno zapisana tvorjenka. Popravljeni tvorjenki napišite na črti.

Dvesto letna lokva je bila lani obnovljena. _____

V mali vasi je še veliko spomenikov iz pol preteklosti. _____

(2)

21. V vsaki povedi popravite pravopisno oziroma slovnično napako.

Ogledali smo si še druge Kraške jame. Pred pedesetimi leti so v kalih napajali živino. V bližini je jama Pečinka, ki jo ne poznam dobro. Lokva je stara več kot 200. let. Oktobersko vreme je primerno za obisk jame.

(5)

22. Naslov besedila Vodnjak nad vasjo Lokvica na Krasu je

- a) zemljepisno lastno ime.
- b) osebno lastno ime.
- c) stvarno lastno ime.

(1)

23. Zamislite si, da ste Marko/Maruša Knez, ki stanuje v Izoli v Prešernovi ulici. Podjetje Rižanski vodovod vam je poslalo opomin, s katerim vas opozarja, da niste poravnali računa za februarско porabo vode. Napišite uradno pritožbo, saj ste račun poravnali, kar bo razvidno tudi iz priloge. Manjkajoče podatke si izmislite. Pišite na naslednjo stran.

(12)

PRAZNA STRAN